МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ, МАТЕРІАЛІВ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГОСТИННОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Валентина ТКАЧУК
«29» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«26» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Товарознавство та ідентифікація товарів»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D7 Торгівля
освітня програма – Товарознавство та експертиза в митній справі

Кафедра товарознавства та експертизи в митній справі

Силабус склав(ла) завідувач кафедри товарознавства та експертизи в митній справі товарознавства та експертизи в митній справі, к.т.н., доцент Олена ПАХОЛЮК

Силабус затверджений на засіданні кафедри товарознавства та експертизи в митній справі, протокол № 11 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент Олена ПАХОЛЮК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі», протокол № 5 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Товарознавство та експертиза в митній справі» к.т.н., доцент Олена ПАХОЛЮК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2269

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Товарознавство та ідентифікація товарів»

Освітня програма	Товарознавство та експертиза в митній справі
Галузь знань / Спеціальність	D Бізнес, адміністрування та право / D7 Торгівля
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 1
Форма контролю	екзамен
Викладач(і)	к.т.н., доцент Олена ПАХОЛЮК електронна пошта: o.pakholiuk@lntu.edu.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування системи спеціальних теоретичних знань і практичних навичок для управління асортиментом товарів, визначення ідентифікуючих ознак, сучасних методів дослідження якості та виявлення фальсифікації, при організації підприємницької, торговельної та митно-брокерської діяльності.

Завдання: Основним завданням є:
− вивчення видів, форм, функцій та засобів товарної інформації, зокрема, нормативних документів;
− вивчення основних вимог, що пред'являються до товарної інформації, та вимог до оформлення технічної документації, необхідною для торговельної діяльності;
− розглянути основні категорії класифікації товарів;
− вивчення видів ідентифікації та фальсифікації продовольчих товарів;
− ознайомлення із засобами фальсифікації продовольчих товарів і методами їх виявлення;
− встановлення ідентифікуючих ознак продовольчих товарів;
− встановлення ідентифікуючих ознак непродовольчих товарів;
− вивчення наслідків фальсифікації продовольчих товарів та заходів по її запобіганню.

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та митної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК02 — Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК02 — Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Товарознавство та ідентифікація товарів								
1	Тема 1. Види і засоби інформації про товар.	3/2	5/1	17/22,5	25/25,5	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
2	Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	2/–	5/1	18/25	25/26	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
3	Тема 3. Сутність, види і засоби ідентифікації товарів.	2/–	4/1		6/1	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
Змістовий модуль 2. Ідентифікація та фальсифікація товарів								
4	Тема 4. Загальні поняття про сутність, види і засоби фальсифікації товарів.	2/2	4/0,75	19/22,5	25/25,25	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
5	Тема 5. Засоби та способи попередження фальсифікації. Методи визначення фальсифікації продовольчих товарів.	2/–	4/0,75	19/25	25/25,75	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
6	Тема 6. Ідентифікація та особливості фальсифікації непродовольчих товарів (на прикладі текстильних та одягово-взуттєвих товарів).	2/–	4/0,75	16/22,5	22/23,25	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
7	Тема 7. Ідентифікація та особливості фальсифікації продовольчих товарів (на прикладі зерно-борошняних товарів).	2/–	4/0,75	16/22,5	22/23,25	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4	
	Разом	**15/4**	**30/6**	**105/140**	**150/150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування.

4. Результати навчання

ПРН04. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН05. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

ПРН10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 12 – Відповідальне споживання та виробництво

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + модульний контроль (30 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Види і засоби інформації про товар.

Поняття та основні види інформації. Вимоги до змісту та форми товарної інформації. Засоби товарної інформації. Інформаційні знаки. Інформаційні ресурси в товаропросуванні.

Тема 2. Класифікація та кодування товарів.

Класифікація товарів: мета та завдання. Загальні правила і методи класифікації товарів. Основні класифікаційні ознаки. Види класифікацій товарів. Мета і призначення кодування товарів. Державний класифікатор продукції та послуг України. Українська класифікація товарів зовнішньо-економічної діяльності. Штрихове кодування товарів.

Тема 3. Сутність, види і засоби ідентифікації товарів.

Загальні поняття про ідентифікацію, мета, завдання та функції, суть її здійснення.. Критерії ідентифікації Види і засоби ідентифікації товарів та їх характеристика. Методи проведення ідентифікації товарів. Оцінювання відповідності товарів.

Тема 4. Загальні поняття про сутність, види і засоби фальсифікації товарів.

Загальні поняття про фальсифікацію, її об'єкти. Види фальсифікації товарів. Наслідки фальсифікації товарів.

Тема 5. Засоби та способи попередження фальсифікації. Методи визначення фальсифікації продовольчих товарів.

Державне регулювання належної якості та безпечності харчових продуктів. Класифікація методів

визначення фальсифікації товарів. Сучасне пакування як один з основних засобів боротьби із фальсифікацією.

Тема 6. Ідентифікація та особливості фальсифікації непродовольчих товарів (на прикладі текстильних та одягово-взуттєвих товарів).

Ідентифікація та фальсифікація текстильних товарів. Ідентифікація асортименту, виду та сорту швейних та трикотажних виробів. Ідентифікація взуття, основні задачі та методи встановлення відповідності.

Тема 7. Ідентифікація та особливості фальсифікації продовольчих товарів (на прикладі зерно-борошняних товарів).

Фальсифікація борошна. Хлібобулочні вироби: ідентифікація та фальсифікація. Фальсифікація макаронних виробів. Фальсифікація круп.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Індивідуальне завдання (ІЗ) виконується самостійно кожним студентом. Підготовка завдання здійснюється на основі опрацьованої літератури та зібраної інформації в мережі Інтернет, її аналізу та формулювання висновків. Виконання ІЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

ІЗ оформляється у формі реферату обсягом від 10 сторінок формату А4, 1,5 інтервал, шрифт 14 Times New Roman та подається викладачу-лектору для оцінювання в електронному або друкованому вигляді.

ІЗ повинно містити такі структурні елементи: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина (з поділом на частини – пункти або розділи та підрозділи), висновки, список використаних джерел, додатки (за наявності). Завдання виконання комплексного практичного індивідуального завдання полягає у виявленні, аналізі та оцінці проблем і напрямів покращення питань ідентифікації та визначення фальсифікації товарів. Здобувач самостійно обирає тему ІЗ з переліку:

1. Товаросупровідні документи: основні види та функції.
2. Маркування товарів.
3. Спеціальне маркування товарів.
4. Особливості маркування продовольчих товарів.
5. Особливості маркування непродовольчих товарів.
6. Визначення фальсифікації кондитерських виробів.
7. Ідентифікаційні ознаки молока.
8. Ідентифікаційні ознаки молочних продуктів.
9. Маркування товарів, їх види та способи нанесення.
10. Ідентифікаційні ознаки молока та молочних продуктів.
11. Інформаційні та товарні знаки.
12. Види фальсифікації смакових товарів.
13. Поняття про фальсифікацію непродовольчих товарів.
14. Види та методи викриття фальсифікації.
15. Особливості фальсифікації крохмалю.
16. Особливості фальсифікації непродовольчих товарів на основі прикладу ювелірних товарів.
17. Особливості фальсифікації кондитерських товарів.
18. Особливості фальсифікації непродовольчих товарів на основі прикладу парфумерних товарів.
19. Особливості фальсифікації непродовольчих товарів на основі прикладу косметичної продукції.
20. Методи проведення ідентифікації харчових жирів.
21. Особливості фальсифікації харчових жирів.

22. Методи проведення ідентифікації та визначення фальсифікації молочних продуктів.

23. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації м’ясних товарів.

24. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації ковбас.

25. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації рибних товарів.

26. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації риби.

27. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації яєць.

28. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації цукру.

29. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації напівфабрикатів.

30. Способи та методи проведення ідентифікації й визначення фальсифікації цукерок.

В межах однієї академічної групи здобувачі не повинні обирати однакові теми, але можливий вибір іншої її назви за змістом предмету, але це додатково погоджується з викладачем. В індивідуальній роботі студенти повинні показати:

- правильне розуміння поставленого завдання;

- вміння працювати з літературними джерелами та використовувати законодавчі й інструктивні матеріали;

- висловлювати свої думки з актуальних питань і робити обґрунтовані висновки на основі проведеного аналізу;

- можливість використовувати теоретичні знання, отримані на лекціях, застосовувати сучасні методи дослідження з використанням таблиць, графіків, діаграм та інших графічних зображень.

Альтернативним варіантом виконання КПІЗ за вибором студента може виступати:

1. Підготовка наукової праці у формі статті (від 5 сторінок формату А4, 14 шрифт, 1,5 інтервал) або розширених тез доповідей на наукову конференцію, семінар чи круглий стіл (від 3 сторінок).

2. Набуття компетентностей, що відповідають назві та змісту дисципліни в рамках здобуття неформальної чи інформальної освіти, що підтверджується сертифікатом, довідкою чи іншим офіційним документом від організаторів навчання.

Форми захисту індивідуального завдання:

- усна відповідь або подання звіту в електронному вигляді;

- представлення сертифікатів, довідок чи інших офіційних документів за підсумками неформальної чи інформальної освіти;

- мультимедійна презентація матеріалів про виконання КПІЗ.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Товарознавство, ідентифікація та методи визначення фальсифікації товарів : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Товарознавство та експертиза в митній справі» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність денної та заочної форм навчання. Луцьк : ЛНТУ, 2024

2. Товарознавство, ідентифікація та методи визначення фальсифікації товарів : Методичні вказівки до виконання практичних робіт здобувачами освітнього ступеня магістр ОП Товарознавство та експертиза в митній справі галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність денної та заочної форм навчання. Луцьк : ЛНТУ, 2024.

Праці інших авторів:

3. Чорна Т.М. Теоретичні основи товарознавства. / Т.М. Чорна – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 598 с.

4. Передрій О.І., Пахолюк О.В. Товарна інформація : навчальний посібник. Луцьк ЛНТУ, 2023. 275 с.

5. Ідентифікація та митні формальності при переміщенні товарів [текст]: навчальний посібник / За заг.ред О.В. Пахолюк та О.І. Передрій. – Луцьк: ЛНТУ, 2023. – 306 с.

6. Ідентифікація та методи виявлення фальсифікації : навчальний посібник / Воробець М.М., Сачко А.В., Кобаса І.М. – Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2017. – 96 с.

7. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів: слайд-курс [текст : навч. посіб. /Л.О. Назаренко – К. «Центр учбової літератури», 2019. – 250 с.

8. Ляпун Н., Коваленко Н. «Ідентифікація товарів та визначення фальсифікації продукції при проведенні судової товарознавчої експертизи», Молодий вчений, 8 (84), с. 240-243. Doi: 10.32839/2304-5809/2020-8-84-48.

9. Сучасні методи ідентифікації та визначення фальсифікованих товарів : пакет комплексних контрольних завдань / укл. : А. А. Дубініна, Т. М. Попова. Х. : ХДУХТ, 2018. 49 с.

10. Ярошевич Т.С. Товарознавство харчових продуктів тваринного походження. Електронний посібник, 2021р.

11. Ярошевич Т.С. Товарознавство товарів рослинного походження. Електронний посібник, 2022р.

12. Ярошевич Т.С., Пахолюк О.В. Методи визначення фальсифікації товарів. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання. ЛНТУ, 2021. 104 с.

13. Товарознавство непродовольчих товарів (Розділ «Товарознавство одяговзуттєвих товарів») [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / укладачі Н. М. Пенкіна, В. В. Колесник, О. О. Гринченко. – Електрон. дані. − Х. : ХДУХТ, 2019.

14. Товарознавство. Т. 1. Непродовольчі товари : підруч. / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 760 с.

15. Павлова В.А., Титаренко Л.Д., Залигіна В.Д. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 192 с.

16. Дубиніна А.А., Летута Т.М., Дубиніна С.О., Овчіннікова І.Ф. Методи визначення фальсифікації товарів. Лабораторний практикум. М.: Київ, 2019. 335 с.

17. Контроль якості та безпечності харчової продукції. Доступ до нормативної бази disk.techmedia.com.ua URL: https://techmedia.com.ua /product /kontrol-yakostitabezpechnosti-kharchovoi-produkcii.

II. Наукові праці

Праці інших авторів:

18. Пахолюк О.В. Особливості ідентифікації товарів при здійсненні експортно-імпортних операцій / Олена Пахолюк, Андрій Дзюбинський, Оксана Передрій, Марина. Мартосенко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. №6 (324). С. 146-149.

19. Передрій О. І., Ємченко І. В., Пахолюк О. В. Особливості етичного маркування товарів. Вісник ЛТЕУ (технічні науки). 2020. №23. С. 150-156. https://doi.org/10.36477/2522-1221-2020-23-20.

20. Martirosyan, I., Pakholiuk, E., Lubenets , V., Komarovska-Porokhnyavets , O., Monka, N., Nakonechna, A., Peredriy, O. ., & Lutskova, V. (2021). Innovative Approach to the Creation of Textile Materials with Antimicrobial Properties. Science and Innovation, 17(3), 56–66.

21. Pakholiuk O., Martirosayn I., Peredriy O. Influence of cold dyeing technology on fabric characteristics. Cellulose Chemistry and Technology. 2021. №56.

22. Пахолюк О.В. (2022). Дослідження світлостійкості волокнистої основи бавовняно-поліестерових тканин з біоцидною обробкою / Вісник ЛТЕУ. Технічні науки. № 29. С. 39-45.

23. Текстильна нанопродукція України: сучасний стан та особливості експертизи / Вісник Хмельницького національного університету. Хмельницький, 2020. № 1. С. 233-239.

24. Ярошевич Т., Пахолюк О. (2020). Український ринок риби та морепродуктів: проблеми та перспективи / Товарознавчий вісник, 1(13), 40-51. https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2020-13-04.

25. The Impact of Product Quality and Price on Customer Satisfaction with the Mediator of Customer Value Journal of Marketing and Consumer Research www.iiste.org ISSN 2422-8451 An International Peer-reviewed Journal Vol.30, 2019. pp. 59-68.

26. Quality Is More Than Making a Good Product https://hbr.org/1983/07/quality-is-more-than-making-a-good-product.

III. Інформаційні ресурси

27. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 7, ст. 41 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19.

28. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції : Закон України від 14.01.2000 р. №1393-XIV, в редакції Закону № 1193-18 від 26.04.2014р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14.

29. Хижняк О.О. Ідентифікація продукції та методи виявлення фальсифікації [Електронний ресурс]: лабораторний практикум для студентів спеціальності 8.18010010 «Якість, стандартизація та сертифікація». К.: КНУХТ, 2019. 62 с.